

kunde komme til en Nedskæring med 30 Rigsdagsmandater, hvis det var Hovedformaalet, og sagde: Jeg skal ikke gaa nærmere ind derpaa, det er ikke rigtigt! saa maa jeg bestemt fastholde, at det er rigtigt, og Ministeren gjorde ikke noget Forsøg paa at imødegaa det. Jeg ved ikke, om han ogsaa dør har misforstaaet mig. Hvis det var Hovedformaalet eller Eneformaalet at naa til en Nedskæring af Rigsdagsmandater, vilde det være særdeles nemt at gøre paa Grundlag af den bestaaende Valgordning. Hvad Folketinget angaar, kunde det simpelt hen naas ved at gøre samtlige Kredse nogenlunde lige store; hvis vi gør det i den Forstand, at de faar en nogenlunde ligelig Repræsentation, altsaa omlægger Opstillingskredsene, saa vil vi ikke behøve de 31 Tillægsmandater, vi nu har — det er ganske givet. Naar man faar Forholdstalsvalg i nogenlunde lige store Kredse, behøver man ikke 31 Tillægsmandater, saa kan de 20 godt stryges, derom er der ingen Tvivl, saa vil et lille Antal Tillægsmandater være tilstrækkeligt, det var vi enige om, da vi drøftede den Tanke at forbinde Amtslæg med Tillægsmandater. Det ærede Medlem Hr. Rudfeld erklærede det for selvmodsigende og umuligt. Det er det ingenlunde. Naar man gør Kredse større og opretter Stiftskredse eller Landsdelkredse eller gør hele Landet til en stor Kreds, behøver man ikke saa mange Tillægsmandater eller slet ingen for at gøre Forholdstalsvalgmaaden effektiv, som naar man holder sig til ret smaa Omraader som Amtskredse — i tidligere Tid ønskede man netop fra konservativ Side Toamts- eller Treamtskredse —, og saa vil et lille Antal Tillægsmandater være tilstrækkeligt til at opnaa den fulde Ligelighed, fordi man begynder fra Grunden af med Forholdsmæssighed, den er blot ikke fuldkommen effektiv, og det er det, der kan afbødes ved et lille Antal Tillægsmandater. Man behøver paa ingen Maade 31, man kunde nøjes med 10, saa vinder vi 21 Mandater, maaske et Par Stykker til. Det er den letteste Maade af Verden at gøre Systemet fuldkomment: hvis man har Kredse med nogenlunde ligelig Repræsentation, omlægger Opstillingskredsene, saa de bliver nogenlunde lige store, kan der ventes mange Fordele, navnlig for de Partier, som ikke bruger Partilister. Det var det ene. Dernæst sagde jeg, at vi med Hensyn til Landstinget kunde komme ned med 7 Mandater, vi behøver kun at gennemføre politisk Ligelighed, lade Hovedstaden faa, hvad der svarer til dens Folketal, ved Landstings-

valg, holde os til de 10, der er grundlovsfæstet, og da Proviinsmandaterne ikke er grundlovsfæstet, sætter vi dem saa meget ned, at der bliver Ligelighed. Vi vinder da 7 Landstingsmandater, noget over 20 Folketingsmandater, saa har vi en Beparelse af ca. 30 Rigsdagsmandater, det kan den ærede Minister ikke omstøde, mindst ved et kategorisk Nej uden al Begrundelse.

Den højtærede Indenrigsminister sagde, at nu kunde jeg sagtens prise Jensen-Sønderups Forslag, han anførte et Vers, jeg tror af Grundtvig:

„Baldur hin gode, han er sød,
Salig at prise, for han er død.“

Det er saamænd et meget aandrigt og træffende Vers, og jeg har ikke mindst under Valglovs- og Grundlovsforhandlingerne været Vidne til, at det er let nok at prise det, der er dødt, men det gælder ikke mig i dette Tilfælde, thi med hvilken Berettigelse stempler Indenrigsministeren Direktør Jensen-Sønderups Forslag i Valglovskommissionen som dødt? Dette Forslag fik i Valglovskommissionen Tilslutning fra hele Venstre, det er stillet op i Betænkningen forud for alle Bilagene som et Forslag fra Direktør Jensen-Sønderup, og hele Venstre, ogsaa den ærede Ordfører for Venstre ved denne Lejlighed, vedkender sig det. Den ærede Minister sagde, at ogsaa det kritiserede vi. Da jeg omtalte det forleden Dag, sagde jeg ganske rigtigt, at det havde sine Svagheder og Mangler, som vi ønskede at afhjælpe, og den væsentligste Mangel var den, at der ikke var et tilstrækkeligt Antal Tillægsmandater, det er ogsaa mit Svar til det ærede Medlem Hr. Rode, der ganske kort kom ind derpaa. Jeg var ganske klar over, at der var Svagheder og Mangler ved dette Forslag, derfor kunde vi ikke slutte os til det i den Form, hvori det forelaa, men paa eet Punkt fremhævede jeg dets Fortrin overfor den nuværende Indenrigsministers, det var det, jeg sagde, og mere har jeg ikke sagt om det, og mere maa Ministeren ikke lægge ind i min Tale; jeg fremhævede det Fortrin ved Jensen-Sønderups Forslag, at det indrettede hundrede omtrent lige store Valgkredse hver paa omtrent 30 000 Indbyggere. Det er en overordentlig Fordel, og det havde vi i mange Aar forgæves kæmpet for, at vi fik Kredse nogenlunde lige store; og naar vi fik 100 Valgkredse, blev de jo ikke saa lidt mindre end de 80, som den højtærede Minister foreslaar. Der er en stor Forskel mellem Direktør